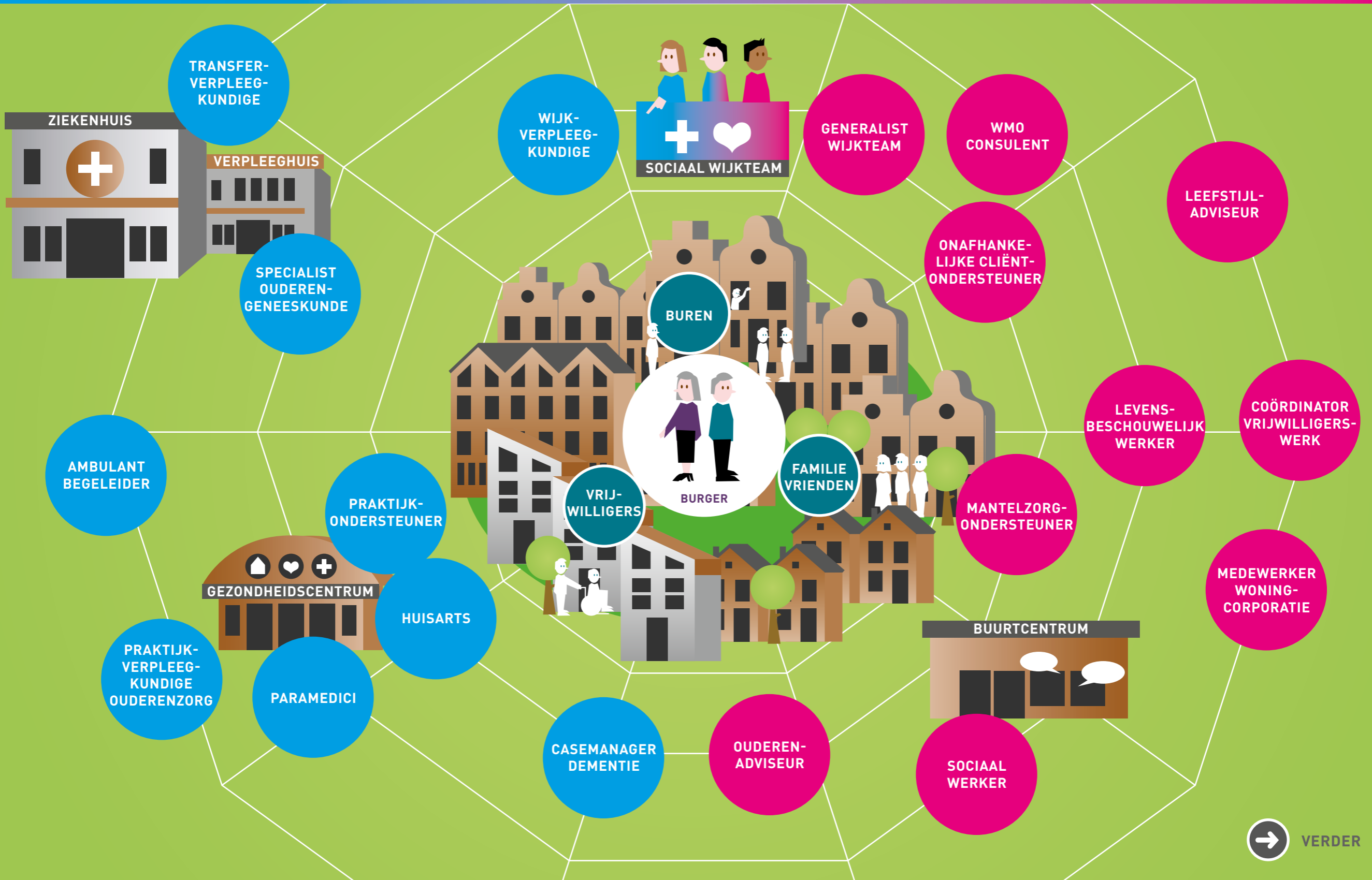

WIE IS WIE IN DE WIJK?

MEDISCH

SOCIAAL

WAAROM DEZE INFOGRAPHIC?

De laatste jaren is er door de wetswijzigingen in de ondersteuning en zorg voor kwetsbare ouderen veel veranderd. Een van de belangrijkste doelen hiervan is het vormgeven van samenhangende ondersteuning en zorg, die uitgaat van de wensen en behoeften van kwetsbare ouderen. Dit vereist dat de verschillende hulpverlenende beroepskrachten en vrijwilligers van elkaars bestaan weten en elkaars meerwaarde kennen. Dat legt de basis om, vanuit het belang van de kwetsbare oudere, meer met elkaar samen te werken en beter met elkaar af te stemmen.

INZICHT BELANGRIJKE SPELERS

Nederland is een fijnmazig georganiseerd land. Dat zie je duidelijk terug in het grote aantal beroepskrachten en vrijwilligers dat actief is in de ondersteuning en zorg voor kwetsbare ouderen. In de grote hoeveelheid organisaties, beroepen, functies en initiatieven is het gemakkelijk het overzicht te verliezen van wie nou precies wat doet. Deze infographic is er allereerst op gericht inzicht te bieden in wie belangrijke spelers zijn in het veld van ondersteuning en zorg én wat hun belangrijkste taken zijn.

LOKALE SITUATIE

Elke gemeente heeft de ondersteuning en zorg op een eigen manier vorm gegeven. Deze infographic biedt dan ook geen overzicht van hoe de situatie in Nederland is. Ook is het hierdoor onmogelijk om volledig te zijn in functies en benamingen. De publicatie is vooral bedoeld als een instrument voor zowel beleidsmakers (van gemeenten en zorg- en welzijnsorganisaties) als uitvoerende beroepskrachten en vrijwilligers, om samen te bekijken hoe lokaal de situatie is ingevuld en daar samen op te reflecteren. Wie doet lokaal eigenlijk precies wat? Liggen er kansen om nieuwe samenwerkingen aan te gaan of bestaande uit te breiden? En als er dubbelingen wat taken betreft aan het licht komen, vereist dat dan een scherpere verdeling van taken en verantwoordelijkheden?

In Nederland hebben de meeste gemeenten sociale wijkteams, waarin professionals met verschillende beroepsmatige achtergronden werken. Het uitgangspunt van het team is het bieden van 'integrale hulpverlening' aan kwetsbare mensen, waarbij het gaat om korte lijnen, snelle afstemming en uitwisseling van expertise.

WAT DOET DE GENERALIST WIJKTEAM?

- Richt zich op participatie van burgers en functioneren in de samenleving. Als iemand er niet zelfstandig uit komt, kan de buurtteammedewerker ondersteuning bieden.
- Heeft ondersteuning bieden aan mensen om zelfstandigheid en zelfredzaamheid te vergroten als centrale taak.
- Richt zich op alle mensen, ongeacht leeftijd of achtergrond. Denk aan; jongeren, ouderen, migranten, mensen die langdurig werkloos zijn, verlaafd, zorgmijders, ex-daklozen, mensen met NAH of ernstige psychische aandoeningen (EPA).
- Krijgt ondersteuning van vrijwilligers en actieve bewoners.

Andere namen voor deze functie zijn o.a. 'buurtteammedewerker', 'buurtcoach' en 'wijkcoach'.

GENERALIST WIJKTEAM

FUNCTIE

BUURTTEAMMEDEWERKER (GENERALIST) IN HET BUURTTEAM SOCIAAL OOST, UTRECHT.

NAAM

KELLY VAN DEN HEUVEL

Kelly werkt als generalist in het Buurtteam en is werkzaam voor alle doelgroepen. Voorheen was zij maatschappelijk werker met als specialisme ouderenzorg.

MET WELKE VRAGEN KUN JE BIJ HET BUURTTEAM TERECHT?

'De hulpvragen die wij behandelen zijn heel erg divers. Wij zijn het eerste aanspreekpunt in de wijk. De vragen kunnen gaan over bijvoorbeeld schulden, problemen in het gezin, werk, eenzaamheid, wonen, zorg, gezondheid, welzijn of financiën. Samen met de mensen kijken wij wat zij zelf nog kunnen doen en waar hulp nodig is. Als generalist in het Buurtteam krijg ik allerlei vragen. Soms word ik bij specifieke en ingewikkelde casussen over ouderen gevraagd om mee te denken, vanwege mijn achtergrond.'

Bij het Buurtteam kun je ook terecht voor vragen over het aanvragen van een indicatie ofwel maatwerkvoorziening zoals dat nu heet. Wij vragen maatwerkvoorzieningen aan voor individuele begeleiding, thuisbegeleiding, arbeidsmatige activering en dagbegeleiding.

'Een mooi voorbeeld van goede samenwerking kwam terug in een casus van een oudere man van 80. Een winkel belde mij dat er een man rondliep die vreemd gedrag vertoonde, onverzorgd was en soms ook agressief. Ik ben deze meneer gaan opzoeken en het bleek dat hij aan het dementeren was. Ik heb de huisarts ingeschakeld en de sociaal psychiatrische

verpleegkundige. Later hebben we nog meer professionals betrokken en is er een zorgoverleg geweest om alles goed af te stemmen. Huisarts, wijkverpleging, geriater, sociaal psychiatrisch verpleegkundige, pit-verpleegkundige, mantelzorgers en de buurtteammedewerker zaten rond één tafel'.

KELLY WERKT VOORAL VEEL SAMEN MET:

- HUISARTS EN PRAKTIJKONDERSTEUNER
- SOCIAAL PSYCHIATRISCH VERPLEEGKUNDIGE
- CASEMANAGER DEMENTIE
- WIJKVERPLEGING
- VRIJWILLIGERSORGANISATIES
- FYSIOTHERAPEUT EN ERGOTHERAPEUT
- SOCIAAL MAKELAAR

TIP VAN KELLY:

ZORG VOOR PERSOONLIJK CONTACT

'Zoek elkaar op, persoonlijk contact en elkaar een keertje zien, zorgt voor betere samenwerking. Ik sluit bijvoorbeeld één keer per maand aan bij het koffiemomentje van de huisarts.'

WIJKVERPLEEGKUNDIGE

WAT DOET EEN WIJKVERPLEEG- KUNDIGE?

- Voert verpleegkundige zorgtaken uit bij cliënten in de wijk, vooral bij meer uitdagende problematiek. Denk bijvoorbeeld aan het geven van injecties, het aanleggen van een infuus, het toedienen van medicijnen en het verzorgen van wonden.
- Stimuleert de zelfredzaamheid van cliënten om hen (weer) zo zelfstandig mogelijk te maken.
- Bepaalt welke zorg nodig is (indiceert) op basis van een verheldering van de zorgvraag (anamnese) en in overleg met de cliënt en mantelzorger(s).

FUNCTIE

S1-WIJKVERPLEEGKUNDIGE

NAAM

MADELON OTTENHOFF - AARSEN

S1-wijkverpleegkundigen hebben naast de vaste taken van een wijkverpleegkundige ook de taak om de verbinding te leggen tussen het medische domein (o.a. ziekenhuis, huisarts, thuiszorg) en het sociaal domein (o.a. welzijnswerkers, onderwijs, wijkagenten) en het sociale wijkteam.

TWEE VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK:

MEDISCH COMPLEXE PROBLEMEN

‘Vaak heb ik een coördinerende rol bij medisch complexere problematiek. Dan kan het bijvoorbeeld gaan om iemand met lichamelijke problemen, zoals wonden of afhankelijkheid van een infuus, in combinatie met schizofrenie.’

HULP AAN ZORGWEIGERAARS

‘Ik ben door mijn S1-status onafhankelijk en heb dus veel vrijheid bij het invullen van mijn eigen functie. Ik hoef mijn uren niet te registreren. Dat helpt bijvoorbeeld bij zorg-weigeraars: ik kan bij ze over de vloer komen en heb wél tijd om een kopje thee met ze te drinken. Mensen raken dan gewend dat iemand over de vloer komt en gaan langzaam open staan voor hulp. Samen kun je dan ook wat andere zaken gaan regelen.’

MADELON WERKT VOORAL VEEL SAMEN MET:

- DE PRAKTIJKONDERSTEUNER
- DE HUISARTS
- CLIËNTONDERSTEUNER
- MAATSCHAPPELIJK WERKER
- THUISZORG
- DE WMO-CONSULENT

TIP VAN MADELON:

SIGNALEREN DOE JE SAMEN

‘Als S1-wijkverpleegkundige heb ik ook een rol in de signalering. Daarom werk ik ook aan mijn contacten met bijvoorbeeld de wijkagent, maar ook de apotheker.’

WMO-CONSULENT

WAT DOET DE WMO-CONSULENT?

- Verheldert met een 'keukentafelgesprek' de hulpvraag van een inwoner, die zelf heeft aangegeven ondersteuning nodig te hebben bij het zelfstandig functioneren of deelnemen aan de samenleving. Op basis van het keukentafelgesprek bespreekt de Wmo-consulent de mogelijke oplossingen en waar mogelijk een maatwerkvoorziening aangevraagd kan worden.
- Hanteert een brede blik door naar de verschillende levensgebieden (o.a. wonen, participatie en gezondheid) te kijken en neemt daarbij ook het sociale netwerk van de aanvrager, inclusief eventuele mantelzorgers, mee.

FUNCTIE

WMO-CONSULENT, GEMEENTE VALKENSWAARD
NAAM

LIEKE HAZEBROEK

MET WELKE VRAGEN KUN JE BIJ DE WMO-CONSULENT TERECHT?

'Bij mij kun je terecht met hulpvragen over zelfstandig functioneren en deelnemen aan de samenleving. Als Wmo-consulent probeer ik te kijken wat iemand zelf nog kan of wat voor hulp uit het netwerk mogelijk is. Als de eigen kracht niet toereikend is kan er worden gekeken naar een voorziening op basis van een indicatie. Dit kan bijvoorbeeld een rolstoel, collectief vervoer of individuele begeleiding zijn.'

'De Wmo-consulent werkt samen met het sociale wijkteam. Bij sommige huisbezoeken gaat er een professional, zoals een maatschappelijk werker, uit het sociale wijkteam mee. Als een inwoner met psychische klachten uit behandeling naar begeleiding gaat, kan bijvoorbeeld de hulp ingeschakeld worden van de GGZ-medewerker.

Wanneer eenzaamheid wordt gesignaleerd zoeken de Wmo-consulenten naar een oplossing. Dit verschilt erg per situatie.'

'Een oudere mevrouw in een rolstoel doet bijvoorbeeld bij de gemeente een melding voor hulp bij het huishouden vanuit de Wmo. Tijdens het keukentafelgesprek blijkt dat ze weinig te doen heeft en zich eenzaam voelt. Wij hebben haar doorverwezen naar een inlooppunt in de wijk waar ze met andere mensen kan deelnemen aan activiteiten. Hiervoor wordt ze door een vrijwilliger gebracht en gehaald.'

LIEKE WERKT VOORAL VEEL SAMEN MET:

- PARTNERS SOCIALE WIJKTEAM
- MAATSCHAPPELIJK WERKER
- WIJKVERPLEEGKUNDIGE
- MEE-CONSULENT
- GGZ
- WELZIJSORGANISATIES
- COLLEGA'S SOCIAAL DOMEIN IN GEMEENTEHUIS; WERK & INKOMEN EN CJG

TIP VAN LIEKE:

SPEEL IN OP WAT JE ZIET

'Als Wmo-consulent kom je bij iemand thuis om een melding te bespreken en de vraag achter de vraag te duiden. Hierdoor kun je ook andere zaken, zoals eenzaamheid, signaleren. Niet iedereen staat gelijk open voor advies, probeer hier zo goed mogelijk op in te spelen.'

ONAFHANKELIJKE CLIËNTONDERSTEUNER

WAT DOET EEN ONAFHANKELIJKE CLIËNTONDERSTEUNER?

- Staat mensen bij in het voeren van regie bij vragen rondom ondersteuning en zorg.
- Werkt onafhankelijk en kan als beroepskracht, vrijwilliger of ervaringsdeskundige werken.
- Verheldert de hulpvraag.
- Ondersteunt bij het aanvragen van ondersteuning of zorg bij de gemeente of het CIZ. Bijvoorbeeld door het keukentafelgesprek voor te bereiden en/ of te begeleiden.
- Ondersteunt bij de keuze voor een zorgaanbieder.
- Ondersteunt bij ontevredenheid over de verleende toekenning door gemeente of geleverde diensten door een zorgverlener. Bijvoorbeeld door bezwaar te helpen indienen of een zorgplan op te stellen.

FUNCTIE
ONAFHANKELIJKE CLIËNTONDERSTEUNER
NAAM
JEANNETTE

JEANNETTE WERKT VOORAL VEEL SAMEN MET:

- HET SOCIAAL WIJKTEAM
- WMO-CONSULENT
- BUURTEAMMEDEWERKER
- PRAKTIJKONDERSTEUNER HUISARTS (POH)
- SOCIAAL MAKELAAR
- WELZIJSORGANISATIES

HUISARTS

WAT DOET DE HUISARTS?

- Is het eerste aanspreekpunt voor thuiswonende ouderen over lichamelijke of psychische klachten. De huisarts heeft een brede kennis van gezondheidsproblemen.
- Adviseert (preventie), onderzoekt, behandelt en verwijst door naar de specialist of zorgverlener wanneer nodig.
- Signaleert ontwikkelingen die de gezondheid van ouderen beïnvloeden.
- Heeft een coördinerende functie wanneer verschillende zorgverleners zijn betrokken.

FUNCTIE

HUISARTS BIJ HUISARTSENPRAKTIJK KLOP

NAAM

RON KLOP

UITEENLOPENDE VRAGEN

‘Op mijn spreekuur zie ik mensen met allerlei vragen over gezondheid. En soms ook met andere vragen, zoals ‘Wat moet ik met de hypotheek nu mijn partner is overleden?’. Dan is het aan mij de taak om hen door te verwijzen naar de juiste persoon. Vaak verwijs ik door naar de buurtcoach, want die kent het sociale domein op zijn duimpje.’

STRUCTURELE SAMENWERKING

‘In de Achterhoek werken we met een Ambulant team ouderen. Als een vergeetachtige oudere dame op consult komt, is er een vaststaand protocol. We stellen allerlei vragen, over de gezondheid en voeding, maar ook over mantelzorg. De patiënt wordt vervolgens besproken in het Multidisciplinair Overleg. Daarin zitten een buurtcoach, wijkverpleegkundige, specialist ouderengeneeskunde, huisarts en praktijkondersteuner. Samen maak je een plan en bepaal je wie casemanager wordt.’

‘De Specialist Ouderengeneeskunde is direct verbonden aan de huisartsenpraktijk en voert ook zelf consult, bijvoorbeeld als het gaat om ouderen met dementie. Daarnaast is er nu ook een betere overgang naar het verpleeghuis. Er is van te voren al meer communicatie, waardoor de overdracht goed verloopt.’

VERSCHUIVENDE ROLLEN

‘Als huisarts ben ik vaak het eerste aanspreekpunt en een vertrouwenspersoon voor ouderen. Maar dat verandert wel. De buurtcoaches zijn hier nu anderhalf jaar aan het werk en dat verschil merk je. Een paar jaar geleden zagen we ouderen vaak al eerder op spreekuur. Nu hebben ouderen soms al contact met de buurtcoach, voordat ze naar de huisarts gaan. Ze werken dus preventief.’

RON WERKT VOORAL VEEL SAMEN MET:

- **WIJKVERPLEEGKUNDIGE**
- **SPECIALIST OUDERENGENEESKUNDE**
- **BUURTCOACH**

TIP VAN RON:

BRENG ZORGMIDDERS IN BEELD

‘De meeste ouderen zijn wel in beeld, de echt kwetsbaren ken je wel. Een klein deel houdt het contact af, de zorgmijders. We bellen de patiënten boven 75, als we ze niet kennen. Soms zetten we naar aanleiding van dat gesprek iemand vanuit welzijn in of een wijkverpleegkundige.’

PRAKTIJKONDERSTEUNER

WAT DOET EEN PRAKTIJKONDERSTEUNER (POH-ER)?

Er zijn verschillende soorten praktijkondersteuners huisartsen (POH-ers). Onder andere op het gebied van somatiek en GGZ. Hier focussen we op de taken van de praktijkondersteuner somatiek.

- De praktijkondersteuner is werkzaam als één van de professionals binnen het team dat huisartsenzorg verleent en werkt vanuit een eigen spreekuur.
- Geeft zorg en informatie aan mensen met een chronische aandoening, zoals diabetes of COPD.
- Helpt de zorg coördineren voor kwetsbare ouderen, bijvoorbeeld door de situatie van kwetsbare ouderen in een multidisciplinair overleg te bespreken.

FUNCTIE
PRAKTIJKONDERSTEUNER
NAAM
WIENEKE VAN OMMEN

WIENEKE WERKT VOORAL VEEL SAMEN MET:

- DE HUISARTS
- DE WIJKVERPLEEGKUNDIGE
- DE PRAKTIJKASSISTENT
- DE SOCIAAL WERKER
- HET SOCIAAL WIJKTEAM
- DE LEEFSTIJLADVISEUR

COÖRDINATOR VRIJWILLIGERSWERK

WAT DOET EEN COÖRDINATOR VRIJWILLIGERSWERK?

- Werft en begeleidt vrijwilligers.
- Maakt verbinding tussen vrijwilligers en organisaties of initiatieven die vrijwilligers zoeken.
- Rust vrijwilligers toe door het bieden van trainingen en voorlichtingen.
- Onderhoudt een netwerk met organisaties die vrijwilligers zoeken.
- Adviseert vrijwilligersorganisaties.

FUNCTIE COÖRDINATOR VERSA VRIJWILLIGERS- CENTRALE NAAM PIETJE VLOT

De vrijwilligerscentrale geeft advies aan vrijwilligers en organisaties. De vrijwilligerscentrale werkt voor vrijwilligers en organisaties op een breed terrein. Het kan gaan om vrijwilligerswerk bij de voedselbank of het Rode Kruis, maar ook bij zorgorganisaties en sportverenigingen.

MET WELKE VRAGEN KUN JE BIJ EEN COÖRDINATOR VRIJWILLIGERSWERK TERECHT?

‘Ik ga op zoek naar de juiste match tussen vrijwilligers en organisaties. Vrijwilligers kunnen zich aanmelden bij de vrijwilligerscentrale. Ik ga dan met ze op zoek naar een passende functie. Verder geven we trainingen en voorlichtingen en organiseren we diverse themabijeenkomsten voor de vrijwilligers.’

‘Organisaties die vrijwilligers zoeken kunnen bij ons terecht met allerlei vragen. Dit kan bijvoorbeeld gaan over verzekeringen voor vrijwilligers. We kunnen ook helpen bij het maken van een functieomschrijving en het opstellen van contracten. Voor organisaties die werken met vrijwilligers organiseren we netwerkbijeenkomsten.’

‘Als coördinator bij de vrijwilligerscentrale heb ik een verbindende rol. Ik verwijst door en geef advies. In Weesp is er bijvoorbeeld de vrijwillige thuishulp. Hier werken vrijwilligers die bij ouderen langs gaan om hen gezelschap te houden, samen een boodschapje te doen of voor hen een klusje te verrichten. Ook helpen we ouderen bij hun administratie. Ik onderhoud nauwe contacten met de vrijwillige thuishulp. Het is daarom

belangrijk dat je als vrijwilligerscentrale weet wat er in vrijwilligersorganisaties speelt en naar welke vrijwilligers men op zoek is.

PIETJE WERKT VOORAL VEEL SAMEN MET:

- VRIJWILLIGERSORGANISATIES
- ZORGORGANISATIES
- INDIVIDUELE VRIJWILLIGERS
- GEMEENTE
- SOCIAAL WIJKTEAM
- MAATSCHAPPELIJK WERKER

TIP VAN PIETJE:

WAARDEER VRIJWILLIGERS

‘Vrijwilligers kunnen op veel manieren ondersteunen. Zorg ervoor dat vrijwilligers zich gewaardeerd voelen en onderdeel zijn van de organisatie. Dan blijven zij langer met plezier zich inzetten voor anderen.’

SPECIALIST OUDERENGENEESKUNDE

WAT DOET EEN SPECIALIST OUDERENGENEESKUNDE?

- Werd voorheen verpleeghuisarts genoemd. Werkt, doordat mensen langer thuis wonen, nu vaker bij mensen buiten het verpleeghuis en heet daarom specialist ouderengeneeskunde (SO).
- Is specialist in ouderdomsziekten, chronische ziekten, en meerdere ziekten naast elkaar.
- Ondersteunt eerstelijnsprofessionals, zoals de huisarts en wijkverpleegkundige, bij zorg voor ouderen.
- Begeleidt patiënten om zo zelfstandig en comfortabel mogelijk met hun ziekte om te gaan.

FUNCTIE
SPECIALIST OUDERENGENEESKUNDE BIJ DE RIJNHOVEN
NAAM
ELISE RIKKEN

SAMEN VERTROUWEN OPBOUWEN

‘Soms krijgen mensen liever helemaal geen zorg, terwijl je wel het idee hebt dat ze daar gebaat bij zouden zijn. Bijvoorbeeld door zorgen over verwaarlozing en gezondheid. Zo kwam ik bijvoorbeeld bij iemand thuis die in haar leven flink wantrouwen opgebouwd had tegenover onbekende mensen. Met die kennis is het logisch dat het niet werkt als er steeds invalkrachten van het wijkteam langskomen. Je probeert er dan voor te zorgen dat er vaste aanspreekpunten zijn en dat iedereen dezelfde manier van benaderen hanteert.’

‘Laatst werd ik gebeld door de huisarts van een mevrouw met cognitieve stoornissen, een beperkt sociaal netwerk en periodes van toegenomen verwardheid. Zij was ’s nachts op straat aangetroffen. De vraag was of het voor haar thuis nog wel veilig was. De huisarts was al gestart met rustgevende medicatie. Na het huisbezoek werd de diagnose dementie gesteld en zijn de dementieconsultant en thuiszorg ingeschakeld. De medicatie wordt aangepast en mevrouw gaat starten met dagbesteding op een zorgboerderij. Door de extra ondersteuning thuis is er sprake van een stabiele situatie waardoor opname in een beschermde woonomgeving voorlopig kan worden uitgesteld.’

ELISE WERKT VOORAL VEEL SAMEN MET:

- HUISARTS
- WIJKVERPLEEGKUNDIGE
- FYSIOTHERAPEUT
- ERGOTHERAPEUT
- DEMENTIECONSULENT

TIP VAN ELISE:

ZORG DAT JE HELDERE AFSPRAKEN MAAKT EN LAAGDREMPELIG TE BEREIKEN BENT

‘Ik werk zelf veel samen met huisartsen en heb hier ook de capaciteit voor: ik heb uren voor consulten en om te adviseren. Voor huisartsen is het belangrijk dat je op korte termijn op huisbezoek kunt gaan en om een goede terugkoppeling te krijgen. Zorg dus voor een goede opvolging en kom gemaakte afspraken na.’

TRANSFERVERPLEEGKUNDIGE

WAT DOET EEN TRANSFER-VERPLEEGKUNDIGE?

- Zorgt dat de zorg vanuit het ziekenhuis aansluit bij de thuiszorg of andere zorginstellingen, zoals de geriatrische revalidatie zorg, specialistische revalidatiezorg, psychogeriatrische zorg, het hospice of psychosociale zorg.
- Regelt nazorg: zoals hulp bij wassen, aankleden, wondzorg, medicatie en medisch specialistische zorg.
- Regelt machtigingen van zorgverzekeraars, apparatuur en hulpmiddelen, zoals een pijnpomp en een hoog-laagbed.

FUNCTIE

TRANSFERVERPLEEGKUNDIGE,
AFDELING GERIATRIE, LOCATIE BLARICUM,
ZIEKENHUIS TERGOOI

NAAM

ANNEKE DE VINK

MET WELKE VRAGEN KUN JE BIJ DE TRANSFERVERPLEEGKUNDIGE TERECHT?

‘Het ziekenhuis is een medisch behandelcentrum. Na onderzoek en/of behandeling gaan patiënten naar huis, zo nodig met thuiszorg, of naar een revalidatiecentrum, een zorginstelling of een verpleeghuis. Een opname kan een enorme impact op patiënten hebben. Mensen kunnen tijdens de opname in het ziekenhuis achteruit gaan. Als ze uit het ziekenhuis komen, kan er stress ontstaan omdat ze niet (meer) kunnen overzien wat er allemaal geregeld moet worden. Het doel van transferverpleegkundigen is om de zorg vanuit het ziekenhuis naadloos aan te laten sluiten bij de thuiszorg of de zorg in de vervolginstelling en de patiënten en familie hierover goed te informeren.’

VOORBEREIDEN OP DE NIEUWE SITUATIE

‘Laatst begeleidde ik een 94-jarige mevrouw die (altijd) alles zelf deed en de regie in eigen handen wilde houden. Ze zou na de opname gelijk naar huis gaan. Uiteindelijk bleek ze te kwetsbaar en zou ze revalideren in de Geriatrische Revalidatie Zorg. Ik besprak met mevrouw en haar dochter wat ze konden verwachten en schetste het plaatje voor de periode na de revalidatie. Ik informeerde beiden over thuiszorg, huishoudelijke hulp, alarmering en woonmogelijkheden. De dochter was erg blij dat ik dit samen met haar en haar moeder besprak, zodat mevrouw langzaam kon wennen aan het idee dat er meer zorg nodig zou zijn.’

ANNEKE WERKT VOORAL VEEL SAMEN MET:

- WIJKVERPLEEGKUNDIGEN
- CASEMANAGERS DEMENTIE
- VERPLEEGKUNDIGEN IN DE WIJK
- ERGOTHERAPEUTEN
- OPNAMECOÖRDINATOREN VAN
- WMO-LOKET (WMO-CONSULENTEN)
- REVALIDATIECENTRA EN VERPLEEGHUIZEN
- MEDEWERKERS VAN HET CIZ
- SPECIALISTEN OUDERENGENEESKUNDE

TIP VAN ANNEKE:

NEEM BIJ OPNAME DIRECT CONTACT OP

‘Voor een adequaat nazorgtraject is het belangrijk dat de wijkverpleegkundige bij een opname de transferverpleegkundige informeert over de zorg in de thussituatie. Dit geeft een completer beeld van de zorgbehoefte en helpt om de patiënt via het juiste nazorgtraject te begeleiden. De wijkverpleegkundige is de spin het web thuis en wij voor de nazorg in het ziekenhuis.’

WAT DOET EEN SOCIAAL WERKER?

- Sociaal werkers kunnen zich enerzijds richten op individuele hulpverlening (bijvoorbeeld maatschappelijk werkers en sociaal raadslieden), terwijl andere sociaal werkers een meer activerings- of netwerkgerichte aanpak hanteren, zoals de sociaal makelaar die hier centraal staat.

Wat doet een sociaal makelaar?

- Verbindt formele en informele organisaties (inclusief bewonersinitiatieven) in een wijk of dorp die zich op welzijn en ondersteuning richten. Door deze organisaties te verbinden kunnen hun activiteiten goed op elkaar, en op de behoeften van bewoners in de wijk, worden afgestemd.
- Ondersteunt bewoners die een eigen initiatief op willen zetten of uit willen breiden, zoals bijvoorbeeld een wandelclub of hulp bij administratie.
- Signaleert sociale problematiek in een wijk en zoekt met behulp van het wijknetwerk naar oplossingen hiervoor.
- Zorgt voor 'empoweren' en activeren van bewoners door hen te koppelen aan organisaties of activiteiten waarvoor zij zich kunnen inzetten.

SOCIAAL WERKER

FUNCTIE

SOCIAAL MAKELAAR BIJ WIJK&CO IN UTRECHT

NAAM

LEO NOTEBORN

SAMEN IN DE STAD

'Hier in Utrecht zijn er voor oudere bewoners 'Samen'-netwerken in alle wijken. Bij deze wijknetwerken, met een preventieve insteek, zijn veel organisaties, initiatieven en bewoners aangesloten. Zij brengen bijvoorbeeld ouderen met elkaar in contact, verzorgen trainingen voor vrijwilligers en bieden activiteiten aan die inspelen op de behoefte van ouderen in de wijk. Zo is er in Overvecht een WhatsApp-groep voor professionals en bewoners die zich inzetten voor ouderen. Als iemand een vraag stelt in die groep kunnen mensen laten weten wat ze kunnen betekenen voor deze oudere.'

OUDERE MIGRANTEN BEREIKEN

'In Overvecht heeft 40% van de ouderen een migratieachtergrond. Je kunt deze ouderen niet gemakkelijk bereiken via bijvoorbeeld de huisartspraktijk. Maar hoe bereik je hen dan wel? Dat is waar we nu aan werken. Natuurlijk zijn er sleutelpersonen met een migratieachtergrond en is er het informele circuit met migrantenorganisaties, maar we denken er nu ook aan om ons te richten op de kinderen van deze ouderen. Dit door in te spelen op de vraag die zij hebben: Hoe zorg ik voor mijn ouders?'

LEO WERKT VOORAL VEEL SAMEN MET:

- BUURTTEAMS
- VRIJWILLIGERSORGANISATIES
- MIGRANTENORGANISATIES
- ZORG- EN HULPVERLENERS
- BEWONERSINITIATIEVEN

TIP VAN LEO:

WEES OPEN NAAR ELKAAR

'Een tip aan iedereen is: neem de moeite om elkaars taal te spreken (formeel en informeel) en besef dat succesvolle samenwerking voortkomt uit samen doen en open met elkaar bespreken wat goed en fout gaat.'

PARAMEDICI

WAT DOEN DE PARAMEDICI?

Paramedici is een brede verzamelnaam voor zorgprofessionals die vanuit hun beroep medische handelingen verrichten, maar geen arts of tandarts zijn. Denk aan ergotherapeuten, diëtisten en fysiotherapeuten. Hier focussen we op de geriatriefysiotherapeut.

- De geriatriefysiotherapeut begeleidt kwetsbare ouderen bij oefentherapie, gericht op het herwinnen en omgaan met verlies van mobiliteit en zelfstandigheid.
- De geriatriefysiotherapeut adviseert, informeert en begeleidt gezinsleden en eventuele mantelzorgers over onder andere het ziektebeeld, de prognose, de behandeling, transfers, dagelijkse handelingen en hulpmiddelen.

FUNCTIE
GERIATRIEFYSIOTHERAPEUT BIJ CAREYN
NAAM
LOTTE KUNST

Lotte werkt voor zorgorganisatie Careyn. Ze ondersteunt ouderen bijvoorbeeld bij het revalideren en de terugkeer naar huis na een tijdelijk verblijf in een verpleeg- of verzorgingshuis. Ze ziet veel ouderen in de eigen thuissituatie.

VERDER KIJKEN DAN JE EIGEN VAKGEBIED

'Ik ben vanuit de verpleeghuiszorg al erg gewend om te werken in een multidisciplinair team en om over de schutting heen te kijken. Het uitgangspunt is het werken vanuit de cliënt en zijn of haar behoeften. Dan moet je automatisch verder kijken dan je eigen vakgebied. De verpleeghuiszorg gaat ook steeds meer verschuiven naar de thuissituatie.'

GEBROKEN HEUP

'Een dame met een gebroken heup komt vanuit de revalidatie naar huis. Ze is veel minder zelfstandig dan voorheen. Omdat ze moeilijk in en uit bed kan komen, heeft ze 24-uurs zorg nodig. Ik werk met haar aan kracht en evenwicht en analyseer waar de problemen zitten bij het in en uit bed stappen. Vervolgens werken we aan de aandachtspunten. Ook neem ik contact op met de ergotherapeut voor een bedhekje. Met de thuiszorg is het belangrijk om af te stemmen dat ze mevrouw niet helpen met de benen in bed leggen maar dat ze haar dit zelfstandig laten doen.'

LOTTE WERKT VOORAL VEEL SAMEN MET:

- ERGOTHERAPEUT
- DIËTIST
- PRAKTIJKONDERSTEUNER VAN DE HUISARTS
- HUISARTS
- MANTELZORGERS
- SPECIALIST OUDERENGENEESKUNDE
- CASEMANAGER (O.A. DEMENTIE)

TIP VAN LOTTE:

MEER SAMENWERKING MET HET BUURTTTEAM

'Ik zou graag meer samenwerken met het buurtteam. Soms is fysiotherapie niet of veel minder nodig als een oudere bijvoorbeeld meer naar een buurthuis of een wandelgroep zou gaan. Sociaal werkers uit het buurtteam kunnen dit bevorderen. Deze samenwerking komt nog niet helemaal van de grond.'

LEVENSBESCHOUWELIJK WERKER

WAT DOET EEN LEVENSBESCHOUWELIJK WERKER?

- Biedt professionele begeleiding, hulpverlening en advisering bij zingeving en levensbeschouwing.
- Wordt vooral betrokken in situaties van leven en dood, bij afscheid en verlies, bij ervaringen van grote verbondenheid of juist van verlatenheid, en bij ethische vragen.

Er zijn verschillende levensbeschouwelijke werkers, zoals: priester, pastor, pastoraal medewerker, iman, rabbijn en humanistisch raadsman/-vrouw.

FUNCTIE

DOMINEE BIJ EEN HECHTE KERKGEMEENSCHAP IN LEIDSCHERIJN UTRECHT

NAAM

PAUL VAN DER VELDE

MET WELKE VRAGEN KUN JE BIJ EEN DOMINEE OF PASTOR TERECHT?

'Ik krijg vooral vragen op het gebied van zingeving. Op dit moment ben ik betrokken bij een oudere met psychiatrische problemen. Mensen kunnen zichzelf veroordelen en vastzitten in een bepaald denkpatroon, bijvoorbeeld over zonde en oordeel. Ik kan dan bevrijding bieden door het lezen van bepaalde Bijbelteksten of in mijn preken en daarmee een perspectief te openen naar een andere God. Ik ben goed in luisteren en ik heb theologische kennis. Ook ben ik betrokken bij ouderen die ziek zijn of zorg nodig hebben. Ik fiets langs, drink een kop koffie en bid voor ze. De rest ligt buiten mijn bereik. Daar is iemand anders voor nodig.'

MET WIE ZOU JE MEER SAMEN WILLEN WERKEN? WAAROM?

'Met verschillende kerken in Leidsche Rijn willen we ons als netwerk gaan organiseren, zodat we meer zichtbaar zijn voor de wijkteams en andere professionals in de wijk. Gemeenschappen kunnen veel betekenen als het gaat om preventie. We letten op elkaar.'

'Er is momenteel een ouder stel, waarbij de mantelzorg wordt geopereerd. Ik merk dan dat er meer zorg nodig is en schakel diaconie of andere kerkleden in.'

PAUL WERKT VOORAL VEEL SAMEN MET:

- INFORMELE HULPVERLENERS/MANTELZORGERS
- DIACONALE MEDEWERKERS
- BEGRAFENISONDERNEMERS
- PSYCHIATERS EN PSYCHOLOGEN

TIP VAN PAUL:

ZOEK CONTACT MET KERKEN EN GEMEENSCHAPPEN IN DE WIJK

'Ik zou in het bijzonder wijkteams willen uitnodigen om kerken en gemeenschappen op te zoeken die iets kunnen en willen betekenen. Er zijn veel mensen bereid om iets te doen.'

CASEMANAGER DEMENTIE

WAT DOET DE CASEMANAGER DEMENTIE?

- Is onafhankelijke en vaste begeleider tijdens het gehele ziekteproces voor mensen met dementie en hun naasten.
- Geeft emotionele en praktische begeleiding, heeft kennis van de zorg- en hulpmogelijkheden.
- Houdt nauw contact met hulp- en zorgverleners en schakelt deze zo nodig in.
- Kan vragen beantwoorden vanaf het eerste moment dat er een 'niet plus gevoel' ontstaat.

FUNCTIE

CASEMANAGER DEMENTIE* / ZORGMEDEWERKER BIJ DRIEZORG

NAAM

CHRIS NIEUWLAND

UITLEG AAN MANTELZORGERS

'Als casemanager dementie heb je veel aandacht voor de partner en omgeving van iemand met dementie. Het risico op overbelasting is namelijk groot. Mantelzorgen kost veel energie en het is vaak moeilijk om begrip op te brengen voor bepaald gedrag. Ik leg uit wat dementie inhoudt en wat er kan gebeuren. Ook peil ik wat er nodig is, bijvoorbeeld ondersteuning van een vrijwilliger die de boodschappen doet.'

IEDEREEN BIJ ELKAAR

'In situaties van vergevorderde dementie of situaties met onbegrepen gedrag, wordt een familiegesprek gepland. In zo'n gesprek heb je iedereen bij elkaar en kun je afspraken maken en de wensen en mogelijkheden vaststellen. De casemanager dementie houdt de regie en zorgt dat er een goede gezamenlijke besluitvorming komt.'

SAMENWERKINGSVERBANDEN

'Enkele jaren geleden heb ik de vrijheid gekregen van mijn manager om contacten met andere organisaties te leggen om zo goede samenwerkingsverbanden op te zetten. Denk aan het opzetten van een Multi Disciplinair Overleg met onder andere de huisartsen in het woonzorgcentrum. Ook met de apotheek en fysiotherapeut zijn er korte lijnen. Het voordeel is dat we in één pand zitten: je loopt gemakkelijk bij elkaar langs. Ik werk ook veel samen met collega-organisaties, bijvoorbeeld als er specialistische zorg nodig is die wij als Driezorg niet in huis hebben.'

CHRIS WERKT VOORAL VEEL SAMEN MET:

- HUISARTS
- APOTHEKER
- LOKALE PARTIJEN ALS STINSKRACHT EN VRIJWILLIGERS

*Chris is opgeleid tot casemanager dementie en heeft anderhalf jaar in deze functie gewerkt. Inmiddels heeft Driezorg geen casemanagers meer in dienst, maar huurt deze extern in. In oktober 2016 start ze als coördinator vrijwillige thuiszorg.

TIP VAN CHRIS:

VRAAG OOK KWETSBARE MENSEN WAT ZE KUNNEN BIEDEN

'In de wijk hebben wij Stinskracht, een buurtinitiatief waarbij mensen aan elkaar gekoppeld worden op basis van een hulpvraag. Een van de succesfactoren: mensen niet alleen vragen welke hulp ze nodig hebben maar juist ook wat ze een ander kunnen bieden!'

LEEFSTIJLADVISEUR

WAT DOET EEN LEEFSTIJLADVISEUR?

- Werkt met de cliënt aan een gezonde en actieve leefstijl.
- Stelt op de persoon afgestemde programma's op, zodat cliënten tot duurzame gedragsverandering komen.
- Helpt mensen met adviezen rondom voldoende bewegen en gezonde voeding.

Er zijn verschillende soorten leefstijladviseurs, zoals bijvoorbeeld de levensstijlcoach en de beweegmakelaar.

FUNCTIE **BEWEEGMAKELAAR BIJ HARTEN VOOR SPORT IN UTRECHT** **NAAM** **LINDA VERMEER**

Een beweegmakelaar is een leefstijladviseur die zich specifiek richt op bewegen. Een beweegmakelaar legt verbindingen tussen mensen die willen bewegen en het sportaanbod. Dit kan zowel voor jongeren als ouderen. Het doel is om zoveel mogelijk mensen aan het bewegen te krijgen én te houden.

MET WELKE VRAGEN KUN JE BIJ DE BEWEEGMAKELAAR TERECHT? **TWEE VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK:**

BUURTTEAMS ZOEKEN ACTIVITEIT VOOR OUDERE

'Een medewerker van het buurtteam is op bezoek geweest bij een oudere meneer die slecht loopt, maar toch wat meer beweging nodig heeft. Ik ga dan op zoek naar een activiteit bij hem in de buurt. Al snel blijkt dat er in zijn buurt een wandelgroepje actief is. Vervolgens neem ik contact op met het wandelgroepje en maak een afspraak om een keer kennis te maken met meneer. Inmiddels loopt hij iedere week mee met het wandelgroepje.'

FIT-TESTEN

'Harten voor Sport organiseert een paar keer per jaar fittesten in de verschillende Utrechtse wijken. Dit in samenwerking met onder andere de afdeling Volksgezondheid van de gemeente Utrecht en andere partners. Met de uitslag van de test op het gebied van gezondheid en bewegen, bekijken we gezamenlijk wat het beste past om de mensen (meer) te laten bewegen en/of zij nog vragen hebben over gezondheid.'

LINDA WERKT VOORAL VEEL SAMEN MET:

- **HET BUURTTEAM**
- **SOCIAAL MAKELAAR**
- **SPORTVERENIGINGEN EN ANDERE LAAGDREMPELIGE SPORTAANBIEDERS**
- **VRIJWILLIGERSCENTRALE**
- **FYSIOTHERAPEUTEN EN GEZONDHEIDSCENTRA**

'Het zou mooi zijn om nog meer de verbinding te leggen met fysiotherapeuten en huisartsen, om gezamenlijk te stimuleren dat meer ouderen gaan bewegen.'

Linda heeft de CIOS-opleiding als achtergrond en onder andere bij de gemeente en welzijnsorganisaties in de sport gewerkt.

TIP VAN LINDA:

BUURTAPP MET ORGANISATIES VOOR SENIOREN

'In verschillende wijken in Utrecht wordt geprobeerd zoveel mogelijk de verbinding te leggen tussen de verschillende partijen en organisaties. Zo is er bijvoorbeeld een buurtapp voor senioren waar alle partijen en buurtbewoners op zijn aangesloten. Op deze manier kunnen we elkaar beter vinden en samenwerken of doorverwijzen.'

MANTELZORGONDERSTEUNER

WAT DOET EEN MANTELZORGONDERSTEUNER?

- Biedt een luisterend oor, geeft informatie, advies en praktische steun aan mantelzorgers.
- Kent het aanbod van zorg- en hulpinstanties in de omgeving, waardoor hij of zij goed kan doorverwijzen.
- Kan mantelzorgers helpen bij allerlei regeltaken op het gebied van zorg, arbeid, welzijn, wonen of financiën, zodat zij minder worden belast.
- Organiseert lotgenotencontactgroepen en/of cursussen voor mantelzorgers.

FUNCTIE
MANTELZORGONDERSTEUNER BIJ HET
STEUNPUNT MANTELZORG IN ZEIST
NAAM
WILLEMEN HAK

WILLEMEN WERKT VOORAL VEEL SAMEN MET:

- HET SOCIAAL WIJKTEAM
- CASEMANAGER DEMENTIE
- THUISZORGMEDEWERKER
- PRAKTIJKONDERSTEUNER EN HUISARTS
- OUDERENADVISEUR
- VRIJWILLIGERSCENTRALE

MEDEWERKER WONINGCORPORATIE

WAT DOET EEN MEDEWERKER VAN EEN WONINGCORPORATIE?

Bij woningcorporaties werken verschillende medewerkers die oog hebben voor sociale problematiek en leefbaarheid. Voorbeelden van deze functies zijn: huismeester, wijkbeheerder, medewerker bewonerszaken en sociaal beheerder. We focussen hier op de functie van 'beheerder leefomgeving'.

Wat doet de beheerder leefomgeving?

- Houdt toezicht op de met bewoners gemaakte afspraken rondom woningcomplexen. Hij informeert, adviseert, signaleert en mobiliseert de betrokkenen, denk hierbij aan huurders, leveranciers, partijen en bewoners.
- Houdt zich bezig met het technisch, sociaal en relatie-beheer.
- Heeft veel contacten met bewoners en signaleert problemen rondom de woning maar ook op sociaal gebied.

FUNCTIE
BEHEERDER LEEFOMGEVING BIJ WONINGCORPORATIE PORTAAL
NAAM
MICHAEL VAN DEN BOSCH

MET WELKE VRAGEN KUN JE BIJ JOU TERECHT?

'Je kunt bij mij vooral terecht met vragen die te maken hebben met de woning. Verder ben ik ook de ogen en oren van de wijk. Samen met andere professionals proberen we de samenwerking op te zoeken als we signaleren dat het niet goed gaat met een bewoner. Soms heb ik al goed contact met een bewoner en kan ik de welzijnsmedewerker ondersteunen bij een gesprek.'

ACTIEVE BEWONERS

'Het mooiste vind ik om samen te werken met actieve burgers. Als ik merk dat de buitenkant van een huis niet goed wordt onderhouden, zoek ik contact op met een actieve burger. Hij of zij gaat met de bewoner een ochtend het huis van buiten helemaal schoonmaken.'

ZOEKEN NAAR OPLOSSINGEN

'Van bewoners uit de wijk kreeg ik signalen dat een mevrouw van boven de 80 nog maar weinig uit huis komt. De woning zag er goed uit, dus dat was geen reden om bij haar op bezoek te gaan. Wel zag ik dat de tuin steeds slechter werd onderhouden. Dit was de aanleiding om eens bij deze mevrouw langs te gaan. Ik heb haar in contact gebracht met de welzijnsorganisaties en de buurtambassadeur. Nu gaat ze één keer per maand naar het thee-café. Dit wordt georganiseerd door actieve bewoners. Naast de gezelligheid die het thee-café brengt worden er ook leuke binnen en buiten activiteiten georganiseerd.'

MICHAEL WERKT VOORAL VEEL SAMEN MET:

- DE WIJKAGENT
- STADSTOEZICHTHOUDERS
- DE GEMEENTELIJKE WIJKOPZICHTER
- OPBOUWWERKERS VANUIT WELZIJN
- BEWONERSINITIATIEVEN EN COMMISSIES
- ZORGORGANISATIES

TIP VAN MICHAEL:

ZORG VOOR EEN ACTIEVE HOUDING
'Neem een actieve houding aan en ga zelf op zoek naar samenwerking. Begin klein en zoek elkaar op. Iedere vorm van samenwerking kan in de toekomst meer bieden.'

PRAKTIJKVERPLEEGKUNDIGE OUDERENZORG

WAT DOET EEN PRAKTIJK-VERPLEEGKUNDIGE OUDERENZORG?

- Draagt zorg voor case-management voor kwetsbare ouderen.
- Is verantwoordelijk voor de planning, organisatie en uitvoering van de (medisch en verpleegkundig inhoudelijke) zorg rondom de kwetsbare, oudere patiënt met als doel dat de patiënt zo lang mogelijk zelfstandig thuis kan wonen.
- Coördineert de zorg en aansturing van betrokken hulpverleners.

FUNCTIE
PRAKTIJKVERPLEEGKUNDIGE OUDERENZORG,
GEZONDHEIDSCENTRUM DE BILT
NAAM
PETRA DIJKSTRA

MET WELKE VRAGEN KUN JE BIJ DE PRAKTIJKVERPLEEGKUNDIGE OUDERENZORG TERECHT?

‘Op verzoek van de huisarts ga ik op bezoek bij kwetsbare ouderen. Het komt ook wel eens voor dat de apotheek signaleert dat iemand zijn medicijnen vergeten is op te halen of niet therapietrouw is. Dan plan ik een bezoek in. Dit doe ik altijd bij de ouderen thuis, zodat ik kan zien hoe de ouderen in hun eigen omgeving functioneren. Ik kijk wat er nodig is om de kwaliteit van leven voor de ouderen te verbeteren, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Dit gaat niet alleen om medische zorg maar ook over het welzijn van de ouderen.’

SAMENWERKEN MET VRIJWILLIGERS

‘Ouderen vinden het soms moeilijk om ergens alleen heen te gaan. Dan ga ik op zoek naar een verbinding met een vrijwilligersproject. Een mooi voorbeeld is het project *Eet met je hart*. Hierbij worden ouderen door een vrijwilliger opgehaald om een kopje koffie te drinken, te lunchen of ergens te dineren samen met andere eenzame ouderen. Dit zorgt voor leuke sociale contacten en een uitbreiding van het sociale netwerk van de ouderen.’

‘Ik werk veel samen met de huisarts en de praktijkondersteuner. Mijn kantoor zit in dezelfde gang als die van het sociaal wijkteam en de thuiszorg waardoor we gemakkelijk even kunnen overleggen of advies kunnen vragen. We benutten hiermee elkaars competenties en versterken elkaar. Ik zou nog wel graag meer de samenwerking opzoeken met het ziekenhuis en de transferverpleegkundige.’

PETRA WERKT VOORAL VEEL SAMEN MET:

- **SOCIAAL TEAM**
- **THUISZORG**
- **STEUNPUNT MANTELZORG**
- **FYSIOTHERAPEUT**
- **WELZIJNSORGANISATIE**
- **SPECIALIST OUDEREN GENEESKUNDE**

TIP VAN PETRA:

LEER ELKAAR KENNEN

‘Zoek elkaar persoonlijk op en leer elkaar goed kennen. Dit zorgt voor een vertrouwensband. Je leert de functie van de andere beter kennen en dat verbetert de samenwerking.’

OUDERENADVISEUR

WAT DOET DE OUDERENADVISEUR?

- Begeleidt en adviseert ouderen, zodat ze zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Denk aan: individuele hulp bij aanpassingen in huis, schuldenproblematiek, dagbesteding en allerlei andere vragen op het gebied van wonen, zorg, welzijn en financiën.
- Is goed op de hoogte van de welzijnsactiviteiten in de gemeente.
- Coördineert projecten voor ouderen, bijvoorbeeld: het 80+ huisbezoek (zie kader).

FUNCTIE

OUDERENADVISEUR BIJ STICHTING PLUSPUNT ZANDVOORT

NAAM

ADA KLARENBEEK

Ada was voorheen verpleegkundige en heeft een tijdje in de beschermde woonvormen gewerkt. Veel andere ouderenadviseurs hebben maatschappelijk werk als achtergrond. Ouderen, familie en andere professionals kunnen haar met verschillende vragen benaderen.

PERSONENALARMERING

‘Een van de dingen die regelmatig aan bod komt, is de personenalarmering. Samen met de oudere ga ik na welke vorm van personenalarmering het best past bij de situatie en wat er binnen de zorgverzekering valt. Deze vraag komt soms binnen via de praktijkondersteuner, maar kan ook via familie of van de oudere zelf komen.’

DAGBESTEDING

‘De familie van een dame uit de buurt neemt contact op: ze zijn benieuwd naar de mogelijkheden voor dagbesteding. De dame gaat achteruit en komt niet veel meer buiten. Omdat ze ook vergeetachtiger wordt, heb ik in dit geval ook contact met de huisarts en de wijkverpleegkundige.’

HET 80+ HUISBEZOEK

Alle inwoners van Zandvoort krijgen op hun tachtigste verjaardag een brief thuis over de mogelijkheden en voorzieningen voor 80-plussers. Een vrijwilliger kan langskomen om deze voorzieningen toe te lichten en de informatiegids te verstrekken. De ouderenadviseurs coördineren dit.

ADA WERKT VOORAL VEEL SAMEN MET:

- DE WIJKVERPLEEGKUNDIGE
- HUISARTS
- PRAKTIJKONDERSTEUNER
- AANBIEDERS VAN DAGACTIVITEITEN
- WIJKAGENT

TIP VAN ADA:

SCHUIF AAN BIJ EEN BESTAAND OVERLEG

‘Iedere huisartsenpraktijk in Zandvoort heeft een vast contactpersoon vanuit ons. Die gaat na of er bepaalde logische en vaste overlegmomenten zijn waar we bij aan kunnen sluiten. Bij één van de praktijken drinken ze bijvoorbeeld altijd om 10:30 uur koffie en daar kunnen we gemakkelijk even aanschuiven.’

AMBULANT BEGELEIDER

WAT DOET EEN AMBULANT BEGELEIDER?

- Biedt hulpverlening die voornamelijk wordt verleend op afgesproken tijden waarbij de cliënt vanuit de eigen woon- en werkomgeving naar de hulpverlener toekomt, of de hulpverlener de cliënt thuis bezoekt.
- Coacht, ondersteunt en begeleidt cliënten.
- Werkt in verschillende sectoren, zoals GGZ, onderwijs of gehandicaptenzorg.

FUNCTIE
AMBULANT BEGELEIDER BIJ PAMEIJER
NAAM
HANNEKE VERVEER

MET WELKE VRAGEN KUN JE BIJ EEN AMBULANT BELEIDER TERECHT?

‘Dit kunnen zeer uiteenlopende vragen zijn. De cliënt heeft een aanvraag gedaan bij de gemeente. De Wmo-consulent heeft dan verschillende doelen opgesteld. Als ambulante begeleider ga ik samen met de cliënt aan de slag met deze doelen. Voor ouderen kan worden gedacht aan het uitbreiden van sociale contacten maar bijvoorbeeld ook hulp bij post en administratie.’

‘In Ridderkerk is ook een lokaal zorgnetwerk. Dit team bestaat uit de woningbouwvereniging, een wijkagent, iemand van Pameijer en iemand uit het sociale wijkteam. Als een wijkagent of professional signalen uit de buurt ontvangt dat een burger hulp nodig heeft, wordt dit in het team besproken en opgepakt. Het sociaal wijkteam heeft vaak het eerste contact. Zij gaan aan de slag met een kortdurende vraag. Als blijkt dat zij niet kunnen helpen en er meer individuele begeleiding nodig is, dan wordt de ambulante begeleider ingezet.’

‘Vanuit de woningbouw kwam bijvoorbeeld de vraag om een man te helpen vanwege verwaarlozing van zijn woning. Hij was al wat ouder en kon zijn tuin niet meer onderhouden. De tuinploeg heeft de tuin grondig opgeruimd. Om de tuin te onderhouden heb ik contact gezocht met een beschermd wonen complex in de buurt. Ik wist dat daar een meneer graag vrijwilligerswerk wilde doen en van tuinieren houdt. Deze man komt nu ieder week de tuin onderhouden en een kopje koffie drinken.’

HANNEKE WERKT VOORAL VEEL SAMEN MET:

- **WONINGBOUWCORPERATIE**
- **PROFESSIONALS UIT SOCIAAL WIJKTEAM**
- **HUISARTS**
- **HET NETWERK VAN DE CLIËNT**
- **VRIJWILLIGERS**
- **THUISZORG**

TIP VAN HANNEKE:

KIJK PER PERSOON WAT NODIG IS
‘Kijk goed wie er voor je zit en wat deze persoon nodig heeft. Wees nieuwsgierig wat er achter een probleem zit. Sommige mensen willen wel graag meer sociale contacten, maar vinden de eerste stap zetten heel moeilijk. Het doorverwijzen naar een leuke activiteit is dan niet voldoende. Ik ga soms een paar keer mee naar de activiteit om de cliënt een veilig gevoel te geven.’

COLOFON

Dit is een uitgave van BeterOud.

De inhoud van deze publicatie is met grote zorg samengesteld. Desondanks is BeterOud niet aansprakelijk voor de eventuele schade die ontstaat door het gebruik van deze informatie.

Overname van informatie uit deze publicatie is toegestaan onder voorwaarde van de bronvermelding.

December 2016 © BeterOud

Auteurs: Jan Willem van de Maat, Moniek Poerstamper, Karlijn Nanninga, Ilse Zwart-Olde en Barbara de Groen

Redactie: afdeling communicatie Movisie

Vormgeving: Taluut Utrecht

Met dank aan alle mensen die we hebben geïnterviewd, die hebben meegewerkt aan de films en/of die constructief hebben meegedacht tijdens de leergemeenschap Lokaal samenwerken van BeterOud.

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

ZonMw

BRENG JOUW WIJK IN KAART

Hoe ziet de ondersteuning aan ouderen in jouw wijk eruit? Wie zit waar en doet wat? Print deze kaart uit op A3 en vul zelf of met je team de onderdelen voor jouw wijk in. Houd er rekening mee dat in jouw wijk functies misschien net wat anders heten. Zijn er in jouw wijk nog andere functies en/of mensen die belangrijk zijn voor goede samenwerking? Gebruik hiervoor de blanco vlakken.

